

בש"פ 427/22 - מדינת ישראל נגד שאול פרץ, משה בן שמחון, יוסף חיים ויצמן

בבית המשפט העליון
בש"פ 427/22

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים:
1. שאול פרץ
2. משה בן שמחון
3. יוסף חיים ויצמן

בקשה שתים עשרה להארכת מעצר, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 - תפ"ח 54462-02-18, מחוזי תל אביב-יפו

תאריך הישיבה: ה' באדר א התשפ"ב (6.2.2022)

בשם המבקשת: עו"ד מוחמד סראחנה, עו"ד תום קובצ'י
בשם המשיב 1: עו"ד מיקי חובה
בשם המשיב 2: עו"ד ניר ז'נו
בשם המשיב 3: עו"ד אסתר בר ציון

החלטה

1. בקשה שתים-עשרה להארכת מעצרו של המשיבים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוקהמעצרים).

2. העובדות הצריכות לעניין נסקרו בהרחבה בהחלטתה של השופטת ד' ברק-ארזבערר על החלטת בית המשפט המחוזי, שדחה

עמוד 1

את בקשת המשיבים לעיון חוזר בהחלטה על מעצרים עד לתום ההליכים (בש"פ 2462/21, 3461/21, 3460/21 בן שמחון נ' מדינת ישראל (6.6.2021)). משכך, לא אחזור על הדברים, ואומר אך בתמצית כי ענייננו בפרשת רצח ועבירות נלוות, שבה מעורבים שלושת המשיבים ונאשם נוסף ושמו לויאן, וכן שניים נוספים שעניינם נדון בכתב אישום נפרד, ודינם כבר הוכרע ונגזר במסגרת הסדר טיעון.

3. סיפור המעשה על פי כתב האישום שהוגש ביום 23.2.2018 הוא כלהלן. שלושת המשיבים ושני המעורבים הנוספים שהם עמי מיארהוניקו חיימוב (להלן ובהתאמה: מיארהונימוב), קשרו קשר לפגוע ביוסי שריקי (להלן: שריקי או המנוח). על פי התכנית המקורית, ביקשו החמישה לגרום לשריקי חבלה חמורה ולדרוש ממנו לשלם למשיב 1 (להלן: פרץ) סך של 150,000 שקלים. בהמשך לכך, ביום 15.1.2018 הגיעו שלושת המשיבים, מיארהונימוב לביתו של לויאן, שצייד את פרץ בנשק ובתחמושת שהחזיק בביתו. באותו ערב הסיע חיימוב את פרץ ומיארה לפגוש את המנוח ליד בית הוריו. במהלך הפגישה הגיעו למקום המשיבים 2 ו-3 (להלן ובהתאמה: בן שמחון ווייצמן) כשהם רכובים על קטנוע. פרץ ומיארה נמלטו חזרה אל הרכב שבו נהג חיימוב, ואילו בן שמחון ירה שלושה כדורי אקדח לעבר פלג גופו התחתון של שריקי. אחד מהכדורים חדר לרגלו והשני לבטנו. שריקי פונה לבית החולים אך מיד עם הגעתו נפטר מפצעיו. המשיבים נעצרו בו ביום.

4. הקוראים חדי-העין הבחינו כי מאז מעצרים של המשיבים והגשת כתב האישום, חלפו כבר כארבע שנים, שבמהלכן הוארך מעצרים מעת לעת מכוח הוראת סעיף 62 לחוק המעצרים. כעת, עומדות רגלינו בהארכה ה-12, ואפילו סיום פרשת התביעה לא נראה באופק. עד עתה טרם נשמעו כל עדי התביעה, ונכון למועד הגשת הבקשה שלפניי, נקבעו עוד 8 מועדי הוכחות עד לחודש אפריל 2022. יש אפוא להניח כי עד סיום המשפט ומתן פסק דין יהיה צורך בעוד מספר הארכות.

השופטת ברק-ארזבהחלטה הנ"ל, ציינה כי אינה שוללת כי חלוף הזמן יטה את הכף בעתיד לטובת החלטה על העברתם של המשיבים למעצר בפיקוח אלקטרוני. השופט י' אלרון, בהחלטתו בבקשה העשירית להארכת מעצרים של המשיבים, ציין כי יש בהתמשכות ההליך הפלילי דן כדי להטריד, אך לבסוף קבע כי טרם בשלה העת לחלופת מעצר בעניינם (בש"פ 4940/21 מיום 21.7.2021).

האם חלוף הזמן מאז ניתנו החלטות אלה הסיט את נקודת האיזון?

5. איני רואה להכביר מילים על אודות הרציונלים והשיקולים שבבסיס סעיף 62 לחוק המעצרים, באשר אלה מוכרים וידועים ופורטו במאות ההחלטות שניתנו במסגרת זו. בסופו של יום ענייננו במלאכת איזונים-חזקת החפות והזכות לחירות של הנאשם מול מידת המסוכנות הנשקפת ממנו אם ישוחרר והחשש לשיבוש הליכי משפט. במסגרת זו, השיקולים העיקריים הצריכים לעניין הם קצב התנהלות המשפט ולפתחו של מי, אם בכלל, רובץ העיכוב שנגרם בהתקדמות המשפט; המסוכנות הנשקפת מהנאשם לציבור בכלל ולקורבנותיו בפרט; והחשש מפני הימלטות הנאשם ושיבוש הליכי המשפט. בין השיקולים של מסוכנות הנאשם לבין חלוף הזמן קיימת "מקבילית כוחות", וככל שההליך המשפטי מתארך, כך גוברים אינטרס החירות של הנאשם וחזקת החפות ממנה הוא נהנה ביחס לאינטרס של שלום הציבור וביטחונו. עם זאת, והדברים נכונים במיוחד לגבי עבירות חמורות בכלל ועבירת רצח בפרט, חלוף הזמן כשלעצמו לא מאיין את משקל האינטרסים הציבוריים, ועל בית המשפט לבחון את התמונה בכללותה, על רקע השיקולים הנוספים.

6. ענייננו בפרשת רצח, ולא אחת נאמר בפסיקה כי "רק במקרים נדירים ביותר ויוצאי דופן, ניתן יהיה להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמואשם בעבירה של רצח בכוונה תחילה, שהיא החמורה שבעבירות" (ראו, לדוגמה, בש"פ 3707/19 מדינת ישראל נ' פוגל, פסקה 7 והאסמכתאות שם (11.6.2019)). שחרור נאשם המואשם בעבירת רצח בכוונה תחילה ממעצר מאחורי סורג ובריח ייעשה אפוא אך במקרים חריגים ויוצאי דופן (בש"פ 2650/19 מדינת ישראל נ' נחום, פסקה 28 והאסמכתאות שם (7.5.2019)). עם זאת, בחלוף פרק זמן משמעותי של מעצר, אנו מוצאים מקרים בהם הורה בית המשפט על חלופה למעצרו של הנאשם מאחורי סורג ובריח (ראו, לאחרונה, בש"פ 4342/21 רבי נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 והאסמכתאות שם (12.8.2021)).
7. העיכוב בהתקדמות המשפט: לפחות חלק מהעיכוב בהתקדמות המשפט נופל לפתחם של המשיבים, וכפי שציינה המבקשת, שבעה מועדי הוכחות בוטלו עקב החלפת הייצוג (כפי שעולה מטבלת המועדים שהוגשה על ידי המבקשת).
- בהינתן מגפת הקורונה והתמשכות ההליכים, ספק אם היה מקום שכל המשיבים יעמדו על זכותם להיות נוכחים פיזית בכל אחד מהדיונים, מה שגרם לדחיית דיונים. ייתכן כי גם התביעה תרמה את חלקה בכך שהתמהמה בהעברת חומרי חקירה (כפי שעולה מהחלטתו של השופט נ' הנדלמיוס 6.6.2019 בבש"פ 3108/19). ברם, דומה כי עיקר העיכוב נוצר בשל סיבות אובייקטיביות הנובעות ממגפת הקורונה.
8. העבירה ונסיבותיה: כאמור, ענייננו בפרשת רצח, ורצח הוא רצח. עם זאת, מכתב האישום עצמו עולה כי הכוונה המקורית הייתה לגרום למנוח חבלה חמורה, ועל כן הואשמו המשיבים ברצח תוך ביצוע עבירה אחרת לפי סעיף 300(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), כנוסחו טרם הרפורמה בעבירות ההמתה (חוק העונשין (תיקון מס' 137), התשע"ט-2019)). על אף שהמעשה בוצע בחבורה בצוותא חדא ותוכנן מראש ובקור רוח, לא התלוו לרצח סממני חומרה נוספים כמו סכסוך בין ארגוני פשע או כנופיות יריבות, או הפעלת מטען שיכול לסכן עוברי אורח תמימים, או פגיעה באנשים נוספים מלבד המנוח וכיו"ב.
- על רקע האמור לעיל, אבחן באופן פרטני את עניינם של המשיבים.
9. עניינו של פרץ: לפרץ, כיום בן 36, עבר פלילי כבד ביותר, המעיד עליו שתורתו-אומנותו-מעורבותו הם בחיי הפשע, והוא בעל דפוסים עברייניים אלימים וכוחניים, כפי שעולה מהתסקיר השלילי שהוגש בעניינו. יגעתי וסיכמתי את המאסרים בפועל שהושתו על פרץ במהלך חייו, כפי שמשתקף ברישום הפלילי, ומצאתי כי עד כה הושתו עליו כמעט 12 שנות מאסר בפועל. את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, ביצע פרץ אך כחמישה חודשים לאחר שהשתחרר ממאסר. אכן, פרץ נישא כחודש לפני מעצרו והוא כיום אב לשני ילדים, אך מסוכנותו זועקת, ולנוכח הוותק שלו בעולם הפשע לא ייפלא כי הוא שהיה היוזם והרוח החיה בפרשת הרצח מושא כתב האישום. מכאן, שיש להיעתר לבקשה ולהורות על הארכת מאסרו.
10. עניינו של בן שמחון: בן שמחון הוא שביצע את הירי הקטלני, מה שנזקק לחובתו. לכך יש להוסיף, כי עודנו שוהה במעצר, תקף עצור אחר, ובגין כך הורשע ונדון תוך כדי מעצרו, למאסר בפועל של שנה.

לכף הזכות נציין כי לבן שמחון אין עבר פלילי למעט ההרשעה הנ"ל, הוא בן 24 ואך לאחרונה נישא, עודנו בין כותלי הכלא. זאת ועוד, ושמה עיקרו של דבר. בן שמחון נזקק כיום לטיפולים כימותרפיים עקב מחלה שהתגלתה במהלך מעצרו. ברי כי תנאי המעצר אינם אידיליים, בלשון המעטה, למי שמקבל טיפולים כימותרפיים ונזקק למשככי כאבים. לכך יש להוסיף כי מצבו הרפואי הירוד של בן שמחון, מפחית את מסוכנותו ואת החשש להימלטות מן הדין. לכל אלה יש להוסיף כי שירות המבחן המליץ בתסקיר האחרון על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, ולהבדיל מפרץ וויצמן, העריך כי הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצדו היא בינונית בלבד ולא גבוהה (הגם שנכתב כי תוצאותיה של התנהגות אלימה מצד בן שמחון, אם תישנה, צפויה להיות ברמת חומרה גבוהה).

אשר על כן, אני מורה להחזיר את עניינו של בן שמחון לבית המשפט המחוזי, על מנת שיבחן את האפשרות להמיר את מעצרו במעצר בפיקוח אלקטרוני, גם אם הדבר כרוך בריכוך-מה של הדרישות מהמפקחים השונים. בית המשפט "יתפור" כחוכמתו את מכלול הערבויות, ההפקדות, הבטחונות והמגבלות שיהיו כרוכים במעצר בפיקוח אלקטרוני, תוך שהוא שם נגד עניו את הצורך ב"חליפה" הדוקה לנוכח חומרת העבירה.

11. עניינו של ויצמן: על פי עובדות כתב האישום, ויצמן שימש כנהג האופנוע שממנו ירד בן שמחון וביצע את הירי. גם ויצמן צעיר בגילו (בן 25). על אף גילו הצעיר הספיק ויצמן לצבור שש הרשעות קודמות בעבירות אלימות ורכוש בין השנים 2013-2018, שבגין נדון לארבע שנות מאסר בפועל במצטבר, ואת העבירות מושה דיונו ביצע שלושה חודשים בלבד לאחר שסיים לרצות שלוש שנות מאסר. תסקיר המעצר בעניינו של ויצמן אף הוא אינו מלהיב, בלשון המעטה, ושירות המבחן התרשם כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנותה של התנהגות אלימה מצדו.

למרות האמור לעיל, ולא בלי לבטים, בהינתן תפקידו של ויצמן ב"כוח" בביצוע העבירה, לנוכח חלוף הזמן בצלה של חזקת החפות, ולנוכח הפרוגנזה לגבי הימשכות ההליכים – דומה כי הגיעה העת גם להעברתו של ויצמן למעצר באיזוק אלקטרוני ובפיקוח אנושי הולם, תחת תנאים מגבילים, ערבויות ובטחונות.

12. סוף דבר.

אני נעתר לבקשה ככל שהיא נוגעת למשיב 1 (פרץ) ומאריך את מעצרו ב-90 ימים החל מיום 26.1.2022 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 54462-02-18 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם מביניהם.

אני מורה כי המשך מעצרו של בן שמחון וויצמן יהא בפיקוח אלקטרוני, וענינם יוחזר לבית המשפט המחוזי על מנת שיפעל כחוכמתו "לתפור חליפה" של תנאים קשיחים למעצרו בפיקוח אלקטרוני, לרבות מפקחים, ערבויות, בטחונות ומגבלות, והכל כפי שימצא בית המשפט להורות. למען הזהירות, מובהר בזה כי עד להחלטת בית המשפט המחוזי מוארך בזה גם מעצרו של המשיבים 2-3 (בן שמחון וויצמן) ב-90 ימים החל מיום 26.1.2022.

ניתנה היום, ט"ו באדר א' התשפ"ב (16.2.2022).

שופט
עמוד 4

